

Hội thảo của các Giám mục Á Châu về Hiệp hành
Tại Trung Tâm Mục Vụ Baan Phu Waan, Bangkok, Thái Lan,
từ ngày 22 đến 26 tháng 9 năm 2025.

DẪN NHẬP

NGÀY THỨ NHẤT - Thứ Ba, 23/9/2025

– Chủ đề: Hoán Cải Các Mối Tương Quan

NGÀY THỨ HAI - Thứ Tư, 24/9/2025

– Chủ đề: Hoán Cải Các Tiến Trình

NGÀY THỨ BA - Thứ Năm, 25/9/2025

– Chủ đề: Hoán Cải Các Mối Dây Liên Kết

KẾT LUẬN

DẪN NHẬP

Giáo hội hoàn vũ đã bước vào giai đoạn thực thi của Thượng Hội đồng về Hiệp hành (2025–2028). Sau nhiều năm lắng nghe và phân định, Giáo hội nay được mời gọi hiện thực hóa những hoa trái của hành trình này qua những biểu hiện cụ thể của **hiệp thông, tham gia và sứ vụ**.

Trong bối cảnh đó, Liên Hội đồng Giám mục Á Châu (FABC) đã tổ chức **Hội thảo của các Giám mục Á Châu về Hiệp hành** tại Trung tâm Mục vụ Baan Phu Waan, Bangkok, Thái Lan, từ ngày 22 đến 26 tháng 9 năm 2025. Mục đích là cùng nhau phân định những con đường cụ thể cho Á Châu, để các Giáo hội trong châu lục có thể bước đi hài hòa với Giáo hội hoàn vũ và làm chứng cho Tin Mừng trong những bối cảnh văn hóa và tôn giáo đa dạng.

Hội thảo có sự tham dự của **53 thành viên**, bao gồm 5 Hồng y, 7 Tổng Giám mục, 21 Giám mục, 12 linh mục, 2 nữ tu và 5 giáo dân (giáo sư, tiến sĩ). Thành phần đa dạng này đã phản ánh tinh thần hiệp hành của hiệp thông và trách nhiệm chung.

Hội thảo đã cùng nhau suy tư trên ba văn kiện chính:

1. **Tài liệu Bangkok – FABC 50 (2022)**: diễn tả viễn tượng của Giáo hội Á Châu về một Giáo hội hiệp hành và truyền giáo, nhạy bén với người nghèo, giới trẻ và những người bên lề.
2. **Tài liệu Chung kết (Final document) của Thượng Hội đồng (2024)**: bản tổng hợp mang tính hoàn vũ, cung cấp nền tảng thần học và những đề nghị cụ thể cho một Giáo hội tham gia và truyền giáo.
3. **Lộ trình Thực thi (Pathways for the Implementation Phase 2025–2028)**: đưa ra những chỉ dẫn thực tiễn giúp các Giáo hội địa phương áp dụng tinh thần hiệp hành vào bối cảnh riêng của mình.

Cả ba văn kiện này tạo nên khung định hướng cho Á Châu: Tài liệu Bangkok mang lại bối cảnh, Tài liệu Chung kết của Thượng Hội đồng cung cấp viễn tượng, và Lộ trình Thực thi chỉ ra những hành động cụ thể. Nhiệm vụ của hội thảo là kết hợp những nội dung này và phân định cách thế để Dân Chúa tại Á Châu có thể sống tinh thần hiệp hành trong thực tế.

Trong những ngày làm việc, các tham dự viên không chỉ suy tư lý thuyết nhưng còn sống cách cụ thể tinh thần **hiệp thông, tham gia và sứ vụ**. Họ đã sống **hiệp thông với Thiên Chúa** qua Thánh lễ và các giờ kinh phụng vụ hằng ngày, và hiệp thông với nhau qua những buổi thảo luận, giờ ăn uống, giải lao, và trao đổi thân tình. Họ đã sống **tham gia** bằng phương pháp *Đối thoại trong Thánh Thần*: sau khi lắng nghe các bài tham luận, 53 tham dự viên chia thành 9 nhóm nhỏ để mỗi người có cơ hội lắng nghe, chia sẻ và cùng nhau phân định sự hướng dẫn của Chúa Thánh Thần. Sau cùng, họ cùng hướng về **sứ vụ**, tập trung vào việc loan báo Tin Mừng trong bối cảnh Á Châu với niềm hăng say và sáng tạo mới.

Các chủ đề của hội thảo được khai triển theo tiến trình:

- **Ngày 1** – Hoán cải các mối tương quan
- **Ngày 2** – Hoán cải các tiến trình
- **Ngày 3** – Hoán cải các mối dây liên kết

Những ngày làm việc này, được nuôi dưỡng bằng cầu nguyện, đối thoại và phân định chung, đã góp phần hình thành một viễn tượng chung cho hành trình phía trước.

NGÀY THỨ NHẤT

Thứ Ba, 23/9/2025 – Chủ đề: Hoán Cải Các Môi Tương Quan

Ngày đầu tiên của Hội thảo Giám mục FABC về Hiệp hành bắt đầu với Thánh lễ khai mạc do Đức Tổng Giám mục Anthony Chaiser, Thare (Thái Lan) chủ sự. Tiếp đến, khởi đầu cuộc Hội thảo, Đức Hồng y Filipe Neri Ferrão, Chủ tịch FABC, chào mừng các tham dự viên và nhấn mạnh rằng hiệp hành là một hành trình cầu nguyện, lắng nghe, khiêm nhường và huynh đệ. Ngài nhắc lại lời Đức Thánh Cha Phanxicô rằng Văn kiện Chung kết Thượng Hội đồng (2024) là món quà của Chúa Thánh Thần dành cho Dân Chúa. Ngài khẳng định rằng giai đoạn thực thi (2025–2028) là bước tiếp nối quyết định, đòi hỏi những lộ trình cụ thể của sự hoán cải hiệp hành trong các Giáo hội địa phương tại châu Á.

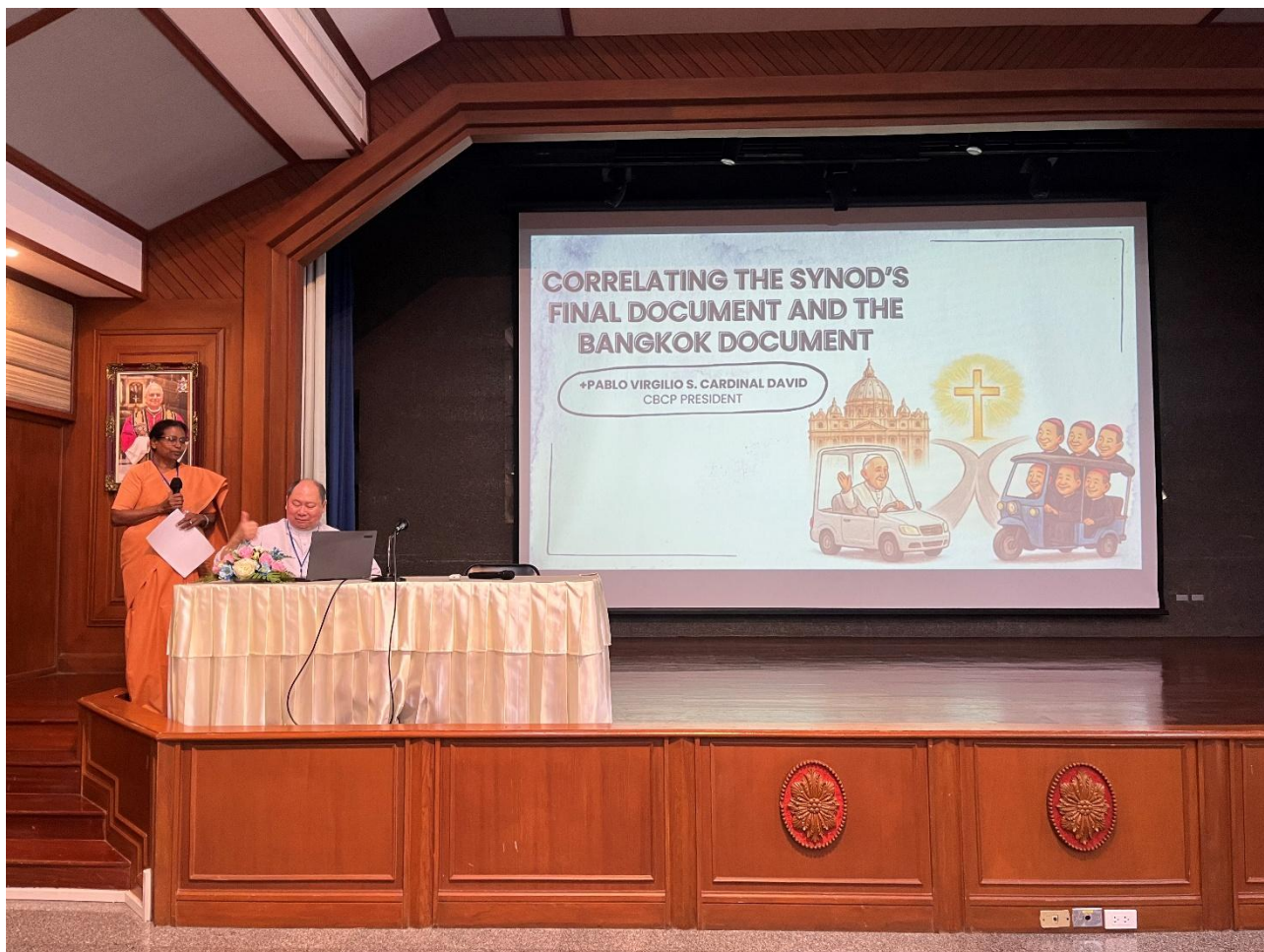
Khung Chương Trình Hội Thảo

Cha William LaRousse, thư ký FABC, trình bày cấu trúc cuộc hội thảo, xoay quanh ba sự hoán cải: hoán cải các môi tương quan, hoán cải các tiến trình và hoán cải các mối dây liên kết. Ngài nhắc các tham dự viên rằng Văn kiện Bangkok (2022), Văn kiện Chung kết Thượng Hội đồng (2024) và Văn kiện Lộ trình Thực thi (2025–2028) phải được đọc song hành. Phương pháp *Đối thoại trong Thánh Thần* được giới thiệu như là trung tâm của tiến trình — một cách thức phân định cộng đoàn đặt nền trên cầu nguyện, tĩnh lặng và đối thoại.

Các Tham Luận Chính

- **Đức Hồng y Pablo Virgilio David** (Philippines) nhấn mạnh sự cộng hưởng sâu sắc giữa Văn kiện Bangkok và Văn kiện Chung kết Thượng Hội đồng. Ngài trình bày sự chuyển dịch từ “ba cuộc đối thoại” (với văn hóa, tôn giáo và người nghèo) sang “bốn chiều kích hiệp hành”

(khi thêm hiệp hành với thụ tạo). Ngài đề xuất bốn lộ trình Á châu: với các nền văn hóa, với các tôn giáo lân cận, với người nghèo, và hoán cải sinh thái. Ngài nhấn mạnh món quà của châu Á cho Giáo hội hoàn vũ là linh đạo thanh lặng, phân định và xây dựng đồng thuận.

- **Giáo sư Bong Baybado** (Philippines) trình bày việc đón nhận hiệp hành tại các Hội đồng Giám mục châu Á. Các báo cáo của 16 HĐGM ở Á Châu ghi nhận tác động mục vụ (gia tăng sự tham gia, đổi mới hội đồng mục vụ, vươn tới những nhóm bị gạt ra bên lề, củng cố căn tính truyền giáo), những sáng kiến chính (đào tạo, cơ cấu hiệp hành, tính bao gồm (inclusivity), đối thoại liên tôn, cơ chế lượng giá), những thách đố (giáo sĩ trị, giới hạn nguồn lực, ràng buộc văn hóa – xã hội, tham vấn hời hợt, bất ổn chính trị), và định hướng tương lai (củng cố cơ cấu, hành động biểu tượng, thích nghi bối cảnh, xây dựng giáo xứ truyền giáo).
- **Đức Tổng Giám mục Gilbert Garcera** (Philippines) nhấn mạnh lãnh đạo như một sự hoán cải: từ duy trì sang sứ vụ, từ hoạch định theo kiểu áp đặt sang phân định chung. Ngài phân biệt lãnh đạo (tầm nhìn và định hướng) với quản trị (hiệu quả và cơ cấu), nhấn mạnh cả hai đều cần thiết. Người lãnh đạo hiệp hành phải là người lãnh đạo phục vụ, đặt nền trên cầu nguyện, lắng nghe Thánh Thần và mở ra với văn hóa, gia đình, giới trẻ, phụ nữ và những người bị gạt ra bên lề.

Đối Thoại trong Thánh Thần

Trong các nhóm nhỏ, các tham dự viên đào sâu các chủ đề của ngày với phương pháp “Đối thoại trong Thánh Thần”:

- Hiệp hành không chỉ là hoạch định mục vụ mà còn là hoán cải các mối tương quan và cơ cấu.
- Phân biệt rõ ràng giữa “tiến trình quyết định/decision-making (mọi người tham gia) và việc thực thi quyết định/decision-taking (người có thẩm quyền).
- Lời kêu gọi cải tổ Giáo luật để tăng cường quyền hạn của hội đồng mục vụ.
- Giám mục cần được thường huấn để trở thành mẫu gương lãnh đạo hiệp hành.
- Giáo dân cần đảm nhận nhiều trách nhiệm hơn trong quản trị, để linh mục và giám mục có thể tập trung vào rao giảng và chăm sóc mục vụ.
- Những cử chỉ biểu tượng của sự bao gồm (inclusivity), đặc biệt dành cho những người bị gạt ra bên lề, là dấu hiệu quan trọng của sự hoán cải.
- Nghèo khó cần được hiểu trong các chiều kích: kinh tế, hoàn cảnh và thiêng liêng, với việc nhìn nhận người nghèo như những nhà truyền giáo.

Những Chủ Đề Nổi Bật

Một số chủ đề hội tụ từ các thảo luận nhóm trong ngày:

1. **Hiệp hành như Linh đạo (Synodality as Spirituality)** – vượt trên cơ cấu, là cách hiện hữu của Giáo hội đặt nền trên cầu nguyện, thinh lặng và biện phân.

2. **Hoán cải Lãnh đạo (Conversion of Leadership)** – giáo sĩ phải sống khiêm nhường và tham dự thường huấn.
3. **Đồng Trách nhiệm (Shared Responsibility)** – giáo dân và tu sĩ cần đóng vai trò lớn hơn trong quản trị và sứ vụ.
4. **Định hướng Truyền giáo (Missionary Orientation)** – hiệp hành dẫn tới loan báo Tin Mừng qua đối thoại với văn hóa, tôn giáo, người nghèo và thụ tạo.
5. **Cải tổ Cơ cấu (Structural Reform)** – bao gồm cả việc điều chỉnh Giáo luật để bảo đảm sự tham gia thực chất và trách nhiệm giải trình.

Ngày thứ nhất kết thúc với Kinh Chiều và sự phân định chung. Các tham dự viên khẳng định rằng **hoán cải các mối tương quan là nền tảng của hiệp hành**. Điều này đòi hỏi đổi mới mối quan hệ giữa giám mục, linh mục, tu sĩ, giáo dân và xã hội; linh đạo hiệp thông; sự gắn bó với người nghèo và những người bị gạt ra bên lề; cũng như đối thoại với văn hóa, tôn giáo và thụ tạo của châu Á.

NGÀY THỨ HAI

Thứ Tư, 24/9/2025 – Chủ đề: Hoán Cải Các Tiến Trình

Ngày thứ hai bắt đầu với Thánh lễ do Đức Hồng y Stephen Chow (Hongkong) chủ sự. Ngài nhấn mạnh: hiệp hành không phải là chiến lược, nhưng là tiến trình thiêng liêng, cần tín thác vào Thánh Thần, kiên nhẫn biện phân và can đảm bước đi trong bất định.

Các tham luận chính

- **Biện phân và Quyết định (Tiến sĩ Christina Kheng, Singapore):** Phân định (discernment) trong Thánh Thần là tiến trình cầu nguyện, thỉnh lắng, lắng nghe và đối thoại. Hiệp hành cần cả *tiến trình quyết định/decision-making* (có sự tham gia của mọi người) và *thực thi quyết định/decision-taking* (trách nhiệm của người có thẩm quyền) với tinh thần minh bạch (*transparency*) và trách nhiệm.
- **Minh bạch và Trách nhiệm (Lm. Clarence Devadass):** Đây là giá trị Tin Mừng, không phải vay mượn từ doanh nghiệp. Trách nhiệm có ba chiều kích: thiêng liêng, tương quan và thực tiễn. Minh bạch (*transparency*) không chỉ trong tài chính hay luân lý, mà còn trong lối sống, kế hoạch mục vụ, đào tạo lãnh đạo và sứ mạng truyền giáo.

Những điểm nổi bật từ thảo luận nhóm:

- Hiệp hành đòi hỏi kiên nhẫn, khiêm nhường, tránh vội vã hay hình thức.
- Cần đào tạo giáo sĩ và giáo dân kỹ năng phân định để mọi tiếng nói được lắng nghe.
- Minh bạch trong quyết định củng cố lòng tin, ngăn ngừa giáo sĩ trị.
- Cần kết hợp Giáo luật với thực hành hiệp hành; các hội đồng mục vụ cần được trao trọng trách thực sự.
- Trách nhiệm giải trình (accountability) phải được thực hiện ở mọi cấp độ: giám mục, linh mục, hội đồng giáo xứ, gia đình, hội đoàn.

- Đề xuất cụ thể: chăm sóc sức khỏe toàn diện cho linh mục (thiên liêng, tâm lý, thể lý), thường huấn về lãnh đạo, và cơ chế phản hồi minh bạch.

Ngày thứ hai khép lại với Kinh Chiều và huynh đệ. Các tham dự viên khẳng định: **hoán cải các tiến trình là điều thiết yếu để hiệp hành bền vững tại châu Á**, đòi hỏi biện phân cầu nguyện, quyết định tham dự và trách nhiệm minh bạch, tất cả nhằm phục vụ sứ mạng loan báo Tin Mừng.

NGÀY THỨ BA

Thứ Năm, 25/9/2025 – Chủ đề: Hoán Cải Các Môi Dây Liên Kết

Ngày thứ ba của Hội thảo mở ra với suy tư về *hoán cải các môi dây liên kết*, nhấn mạnh rằng hiệp hành không chỉ là canh tân các mối tương quan và các tiến trình, nhưng còn là sự biến đổi sâu xa của những môi dây liên kết hiệp nhất Dân Chúa trong Thân Thể Đức Kitô.

Tham Luận Chính

- **Hoán Cải Các Môi Dây Liên Kết trong Giáo hội Hiệp hành tại Châu Á (Lm. Vimal Tirimanna, CSsR, Sri Lanka):** Cha Tirimanna nhấn mạnh rằng các môi dây trong Giáo hội bắt nguồn từ bí tích Rửa tội và được củng cố nhờ hiệp thông, tham dự và sứ vụ. Hiệp hành kêu gọi các môi dây bao gồm, cộng tác và tôn trọng lẫn nhau. Ngài cảnh báo chống lại giáo sĩ trị, sự vâng phục mù quáng hay lối lãnh đạo độc đoán làm suy yếu sự hiệp thông. Thay vào đó, các môi dây phải mở ra cho tự do của Thánh Thần, biết trân trọng tiếng nói của mọi người đã lãnh nhận phép Rửa, đặc biệt là những người bị gạt ra bên lề. Ngài lưu ý rằng truyền thống Á châu về lòng kính trọng bậc trưởng thượng và các môi dây gia đình mạnh mẽ vừa là nguồn lực, vừa là thách đố, cần được biện phân để trở thành môi dây yêu thương và đồng trách nhiệm.

Những Điểm nổi bật:

- Hiệp hành đòi hỏi những môi dây mang lại sự sống, chứ không áp bức.
- Giáo sĩ trị vẫn là trở ngại lớn, cần nhường chỗ cho sự cộng tác đích thực.
- Cần xây dựng môi dây bền chặt hơn giữa giám mục, linh mục, tu sĩ và giáo dân để thể hiện một Giáo hội hiệp hành.
- Các môi dây phải mở rộng ra ngoài Giáo hội, bao gồm đối thoại với văn hóa, tôn giáo, người nghèo và thụ tạo.
- Truyền thống đồng thuận và cộng đồng của châu Á có thể làm phong phú thêm thực hành hiệp hành nếu được Tin Mừng thanh luyện.
- Hoán cải các môi dây liên kết có nghĩa là chuyển từ phẩm trật như quyền lực sang phẩm trật như phục vụ, từ tương quan kiểm soát sang tương quan đồng trách nhiệm.

Suy Tư Buổi Chiều

Các tham dự viên được mời gọi suy tư về **Mang Hoa Trái của Hiệp hành đến khắp Châu Á: Những Bước Thục Tiễn**. Họ nhấn mạnh tầm quan trọng của việc đưa những suy tư của hội thảo vào những hành động cụ thể tại các Giáo hội địa phương, để các môi dây hiệp thông được thể hiện cụ thể qua hội đồng mục vụ, lãnh đạo bao gồm và sứ vụ truyền giáo.

Ngày thứ ba kết thúc với **Thánh lễ bế mạc** do Đức cha Mylo Hubert Vergara (Philippines) chủ sự. Các tham dự viên khẳng định rằng hoán cải các mối dây liên kết là điều cốt yếu để hiệp hành bén rễ tại châu Á. Điều này đòi hỏi những mối dây tin tưởng, phục vụ và liên đới – trong Giáo hội và với xã hội – để toàn thể Dân Chúa cùng nhau làm chứng cho niềm hy vọng của Tin Mừng.

KẾT LUẬN

Hội thảo của các Giám mục Á Châu về Hiệp hành tại Trung tâm Mục vụ Baan Phu Waan, Bangkok, đã khép lại sau ba ngày cầu nguyện, lắng nghe và phân định trong tình huynh đệ. Các tham dự viên xác tín rằng giai đoạn thực thi Thượng Hội đồng (2025–2028) là bước tiếp nối quyết định cho Giáo hội Á Châu.

Ba chủ đề trung tâm – **hoán cải các mối tương quan, hoán cải các tiến trình và hoán cải các mối dây liên kết** – đã mở ra một viễn tượng hiệp hành toàn diện, quy hướng về sứ mạng loan báo Tin Mừng trong bối cảnh đa dạng của châu Á.

Hội thảo nhấn mạnh rằng: hiệp hành là **linh đạo hiệp thông**, không chỉ là cơ cấu; giám mục và linh mục được mời gọi trở thành **mục tử phục vụ**; giáo dân và tu sĩ cần được trao **trách nhiệm lớn hơn**; và các cơ cấu cần cải tổ để bảo đảm **sự minh bạch** (transparency), **trách nhiệm giải trình** (accountability) và **tham gia đích thực** (genuine participation).

Trong một châu lục còn nhiều thách đố – nghèo đói, bất ổn xã hội, căng thẳng tôn giáo, khủng hoảng sinh thái – tinh thần hiệp hành chính là con đường Chúa Thánh Thần mời gọi để Giáo hội trở thành **bạn đồng hành của nhân loại và chứng nhân của niềm hy vọng Tin Mừng**.

Các tham dự viên ra về với quyết tâm biến những suy tư của hội thảo thành **những bước đi cụ thể**, để Giáo hội Á Châu thực sự là **Giáo hội hiệp hành – hiệp thông, tham gia và phục vụ**, bước đi hài hòa với Giáo hội hoàn vũ trong giai đoạn thực thi 2025–2028.

Bangkok, ngày 26/9/2025

+ Giuse Đỗ Mạnh Hùng

Giám mục Gp. Phan Thiết